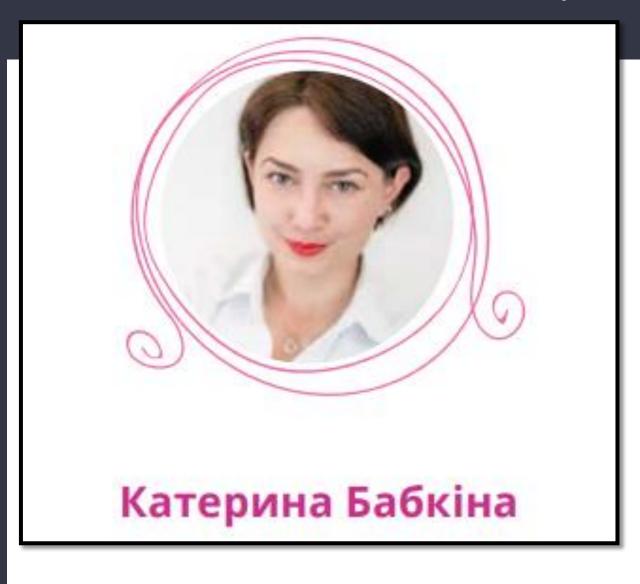
Читання

Розділ 8. Відкриваємо світ літературних байок, казок і п'єс

Дата: 01.04.2025

Клас: 4 – Б

Предмет: Літературне читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема: Катерина Бабкіна «Мсьє Жак та

квітнева риба». Повторення. Народні усмішки

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами сучасних українських письменників, поетів, драматургів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

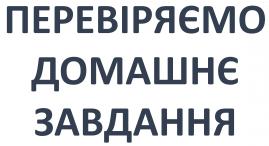

Емоційне налаштування.

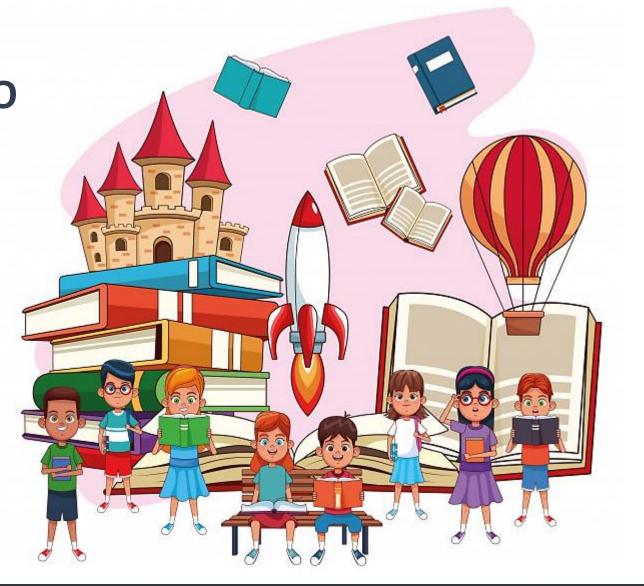

Кожну казку придумують люди Й вірять в неї з дитячих літ... А яким світ без казки буде? Ну, яким стане білий світ? Зникнуть чари, погаснуть мрії, Що вели у ясні світи. То ж повірте у казку, люди, Хай вона оживе в серцях. Жити ж вам цікавіше буде, I мине вас зневіра й страх.

Перевірка домашнього завдання.

КАТЕРИНА БАБКІНА

українська письменниця, поетеса, сценарист та драматург.

Народилася 22 липня 1985 року в Івано-Франківську. У 2014 році вийшла перша збірка для дітей "Гарбузовий рік", а у 2015 році - книга "Шапочка і кит"

Читання складів на одному диханні

Дла-дло-длу-дле-дли-длі
Адл-одл-удл-едл-идл-ідл
Адла-одло-удлу-едле-идли-ідлі

Чці - чці - риби плавають в річці. Іх - іх -іх - рибок знаємо усіх.

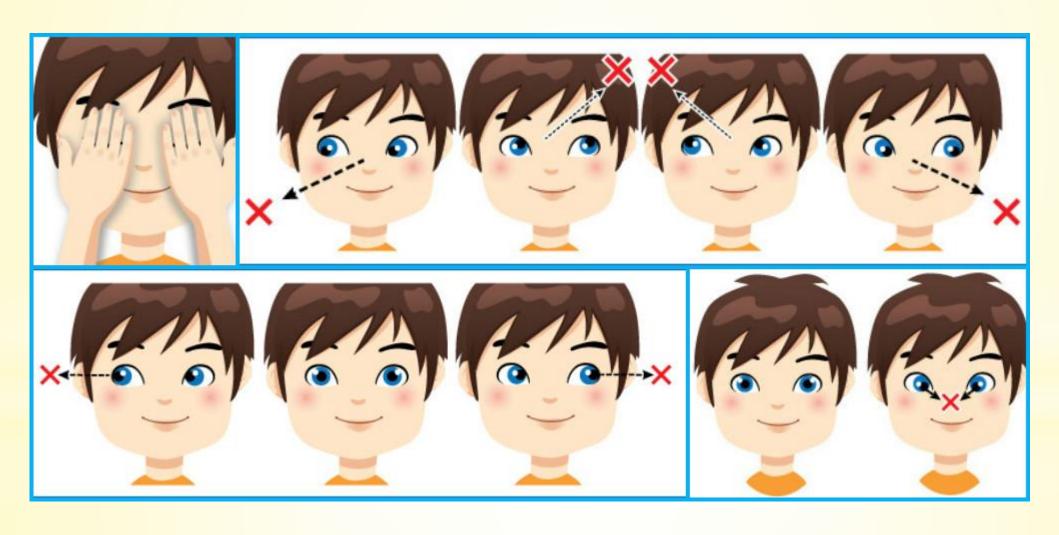
Ась - ась - жирнесенький карась.

Ка - ка - ка - хижа щука от така.

Юн - юн - юн - довгий і вертлявий в'юн.

Ож - ож - ож - заховавсь колючий йорж

Гімнастика для зняття втоми очей

Мсьє Жак та квітнева риба

Всі ми знаємо, що десь колись перед кимось точно завинили. Можливо, мимохіть чи випадково. Йдеться мені не про ті провини, за які сварить бабуся чи часом карає батько розбиті шибки, подерті черевики, підбите око сусідського хлопчини, підстрижена лялька чи кепська оцінка з математики.

Бо найгірша провина — скривдити когось, образити чиїсь добрі почуття. Або ще — просто залишитися до когось байдужим, обійти своєю увагою. Коли я забуваю бути до людей уважною, чемною і доброю, мені щоразу пригадується мсьє Жак. Мсьє Жак приїхав зі школи в паризькому передмісті. Впродовж цілого березня він замість нашого вчителя мсьє Анатоля навчав нас французької мови.

Він не був поганий чи прикрий, але сталося так, що цілий клас узяв собі за звичку постійно кепкувати з мсьє Жака. Старий і вайлуватий учитель французької був дуже добрий і лагідний до дітей. Його домашні завдання можна було відкладати тижнями, він дозволяв під час відповіді заглядати до підручника чи в зошит. Він ніколи не сварив нас за спізнення і ніколи не починав уроку, допоки всі-всі не зберуться. Тоді ми підводилися і мляво мимрили «бо-онжу-ур, мсьє-є Жа-ак»¹. І хтось обов'язково додавав щось на кшталт «старий їжак» чи «дірявий піджак». Мсьє Жак трішки недочував, та й мало що розумів українською, тому так кепкуючи з нього, ми нічим не ризикували.

Французькою мовою: «Доброго дня, пане Жак».

Він же замість диктантів і обридлих вправ охоче розповідав нам цікаві французькі казки та вірші, вчив пісеньок та ігор, що в них бавиться паризька малеча. І неодмінно на кожному уроці ставив комусь дванадцятку.

Наприкінці березня мсьє Жак розповів нам про одну цікаву французьку традицію. Напередодні першого квітня всі готують квітневих риб — вирізаних із паперу, розмальованих власноруч і обписаних добрими жартами й щирими привітаннями. Рибу таку належить першого квітня непомітно почепити на спину тому, до кого почуваєш симпатію, кого поважаєш і маєш за друга. Виходить одночасно і жарт, і вияв прихильності. Значно краще, ніж почепити комусь на спину табличку «Штурхни мене» абощо.

Ідея нам дуже сподобалася. Звісно, усі заздалегідь приготували таких риб для однокласників. А тридцять першого березня Мирослав приніс до школи картон і фломастери, які були лише в нього одного — цілих вісімдесят різних кольорів! Бо ми вирішили приготувати квітневу рибу для кожного з учителів.

Мсьє Жакові ми сказали, що не маємо охоти до французької мови. Він не заперечував, щоб цілий урок ми малювали й вигадували привітання, і всміхався, споглядаючи нашу веселу метушню. І тільки наприкінці уроку загадково попросив Мирослава залишити йому фломастери до завтра.

А наступного дня було перше квітня, день дотепів і бешкетів. Усім учителям на двері ми почепили красиво розмальованих картонних риб зі щирими вітаннями від 4-А класу, і вони, вчителі, були втішені й зворушені. Останнім уроком у нас була французька.

Цілий урок мсьє Жак розповідав нам французькі дражнилки та різні смішні віршики й скоромовки, і навіть не наполягав, щоб ми записали невідомі слова. А коли урок

Вправа «Передбачення». Що буде далі?

Словникова робота:

- **Бандероль** -поштове відправлення з друкованими виданнями, діловими паперами, фотографіями тощо;
- Опосередковано поданий або виражений не безпосередньо, прямо, а через що-небудь інше.

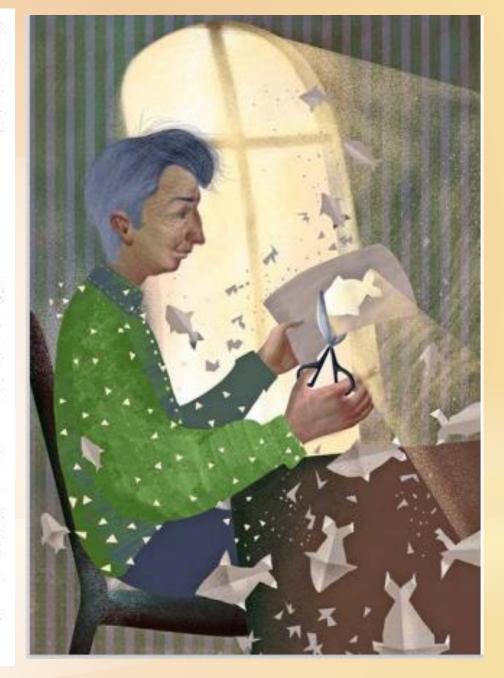

скінчився, повернув Мирославові фломастери і подякував нам за спільну працю: наступного дня він відлітав до Парижа. Відтак поставив усім хороші оцінки, вислухав наше «оревуа-ар, мсьє-є Жа-ак»¹, забрав свого рудого портфельчика й вийшов із класу. Ми й собі заходилися збирати речі.

- Та в тебе риба на спині! крикнула Галка Ігореві.
- І в тебе! відказав їй Мирослав.
- I в тебе, поглянь, і в тебе, загомоніли всі.

Мсьє Жак прилаштував крихітних паперових риб до спинок стільців, а до кожної причепив двосторонній скотч. Зовсім крихітний шматок, щоб не попсувати нашого одягу. Коли ми всідалися на початку уроку, риби поприклеювалися нам до спин.

Кожному він написав щось хороше, щось таке, що можна було сказати тільки про цю людину. Мабуть, він малював і вирізав їх до пізньої ночі. «Ти дуже гарна й розумна, та головне уважна, чуйна і добра, Катрін, — написав він на моїй рибі, — залишайся такою завжди». Мабуть, саме через ці завважені ним якості я перша помітила, що ми не приготували квітневої риби лише для мсьє Жака...

Наступного дня всі принесли з дому гарно розмальованих картонних риб. Усі раптом пригадали, як цікаво було слухати оповіді мсьє Жака, як багато він нас навчив. Про це й писали на рибах.

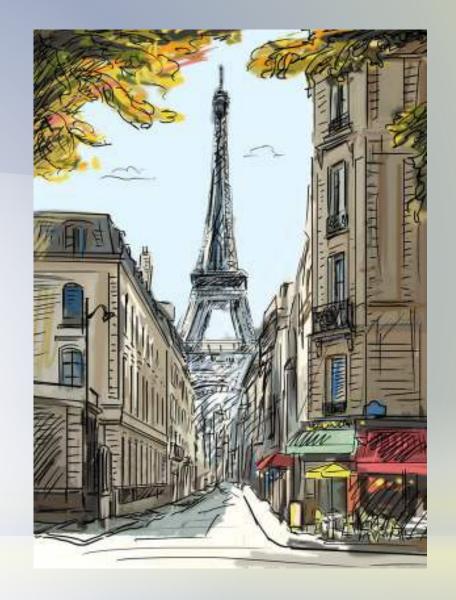
А ще — про те, що кепкували з нього і просимо за це вибачення.

А ще — що будемо сумувати за ним і дуже хочемо, щоб колись він прилетів ще.

Але мсьє Жак уже був у Парижі.

У мсьє Анатоля ми взяли адресу школи у Франції, де працював мсьє Жак. Моя мама купила великого конверта,

¹ Французькою мовою: «До побачення, пане Жак».

і ми наліпили на нього всі-всі марки, необхідні для пересилання з України до Франції.

Після уроків ми цілим класом пішли на пошту і вкинули цього велетенського листа у скриньку. І нам зробилося легко, і ми перестали почуватися винними перед мсьє Жаком за те, що не були такими ж добрими, як і він.

І тільки коли я стала дорослою, то зрозуміла, що навіть у дуже великому конверті не можна переслати закордон тридцять одну велетенську картонну рибу. Такий вантаж уже потрібно відправляти міні-бандеролями. Той наш лист просто затримали на пошті десь між Францією і Україною. Принаймні це пояснює, чому мсьє Жак так і не відписав нам на листа з рибами. Бо я точно знаю — він відписував на усі листи, бо намагався нікого не кривдити і бути до всіх уважним. І нехай опосередковано, але мсьє Жак навчив цього і нас.

Емоційно-змістовий аналіз оповідання.

- -Хто такий мсьє Жак?
- -Чим він вас вразив?
- -Про яку французьку традицію ви довідалися?
- -А як у нас святкують 1 квітня?
- -Як запам'яталися вам учні 4 класу?
- -Про що вони жалкували?
- -Чи можна їх назвати злими, недобрими? Неуважність, байдужість можна виправити?
- -Чому мсьє Жак не дав відповіді на дитячого листа?

Визначення головної думки твору

У яких рядках вона висловлена?

Бо найгірша провина— скривдити когось, образити чиїсь добрі почуття. Або ще— просто залишитися до когось байдужим, обійти своєю увагою.

Читання для себе

1. Прочитай уважно оповідання, виконай завдання.

1. Дай відповіді на питання:

- Хто такий мсьє Жак?
- Чим він тебе вразив?
- Про яку французьку традицію ти дізнався(лася)?
- Про що жалкували діти?
- Неуважність, байдужість можна виправити?
- Чому мсьє Жак не дав відповіді на дитячого листа?

2. Перекажи прочитане за опорними словосполученнями:

Мсьє Жак – учитель французької мови, ніколи не сварив, цікава традиція, риби з паперу, усім учителям почепили, мсьє Жак поїхав, великий конверт.

3. Створи асоціативний кущ до словосполучення «квітнева риба».

4. Підкресли риси характеру, притаманні четвертокласникам на початку твору.

Веселі, чемні, турботливі, байдужі, уважні, пустотливі, дружні.

5. Знайди в тексті 2 речення, що відповідають асоціаціям. Прочитай їх.

Подумай, яка головна думка твору? Запиши.

Придумай заголовки до кожного малюнка

Складання есе:

- 1. Нічого немає на світі страшнішого за байдужість
- 2. Я це зрозумів, коли...
- 3. Ось чому треба бути уважним, турботливим до оточуючих, бо...

Риба

Сенқан

1-*й* рядок – 1 іменник;

2-й рядок – 2 прикметники;

3-й рядок – 3 дієслова;

4-й рядок – речення з 4 слів;

5-й рядок - висновок-

узагальнення з 1 слова.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)....

Домашнє завдання

- ❖Перечитати оповідання, с.115-117
- **Скласти план до твору.**
- **Скласти сенкан** «Риба».
- **Переказувати за планом.**

Роботи надсилайте на Нитап